

Don Boscoparochie Kessel-Lo
4 juli 2021

Chris Willocx

De reis is het doel

Welkom en kruisteken

Gezegend die staat aan het begin
en aan het einde van ons bestaan.
Maar die ook met ons op weg gaat,
als Vader, Zoon en h. Geest. (Kris Gelaude)

Inleiding

Vandaag neem ik jullie mee op pelgrimstocht. Maar blijf rustig zitten, pelgrimeren kan je ook zonder de lichamelijke prestatie door een wandeltocht naar één of ander bedevaartsoord.

Vroeger was je een pelgrim als je onderweg was naar een bedevaartsoord, een heilige plek. Om boete te doen, om te bidden om genezing of bevrijding, om een feest te vieren. Maar pelgrimeren heeft een bredere betekenis gekregen: wandelend of fietsend op zoek gaan naar het heilige – dat je op allerlei plaatsen en in allerlei ontmoetingen en gebeurtenissen onderweg kunt ontdekken. Of op zoek gaan naar wijsheid, naar antwoorden op levensvragen, of in een innerlijke pelgrimage op zoek naar je eigen hart. Vaak in combinatie van afzondering en delen met anderen.

Ga mee op weg met alle pelgrims hier aanwezig.

Intredelied: Door de wereld gaat een woord Zingt Jubilate 720

Inleiding op Psalm 121

Psalm 121 is een pelgrimslied. Het werd gezongen tijdens de reis naar de belangrijkste bedevaartplaats in het Joodse land: de tempel van Jeruzalem. Pelgrimeren was in Bijbelse tijden een uiting van volksdevotie. Uit alle streken vertrokken groepjes mensen die samenstroonden in een grote karavaan op weg naar de tempel, met ontmoetingen van oude bekenden of zomaar met onbekenden. Onderweg werd er gezongen. De psalmen 120- 134 getuigen

daarvan. In de psalmen is er aandacht voor God en de tempel, maar ook voor thema's uit de dagelijkse leefwereld zoals angst, vreugde, berouw, verlangen, ... Het samen zingen hief de banaliteit van het reizen op en gaf de pelgrimage de betekenis die haar toekwam. Het samen zingen versterkte ook de verbondenheid. Psalm 121 is één van de geliefdste pelgrimsliederen.

Psalm 121 (Huub Oosterhuis)

Ik sla mijn ogen op naar de bergen -
zou iemand mij komen helpen?

Ja, mijn God komt mij helpen,
de schepper van hemel en aarde.

Hij zal niet toelaten dat je struikelt.
Hij zal niet slapen. Hij waakt over jou.
Nee, slapen en sluimeren zal Hij niet,
Hij waakt over heel zijn volk.

Onze God houdt de wacht
als een schaduw over je heen.
Overdag zal de zon je niet steken
en 's nachts zal de maan je geen kwaad doen.

Hij houdt alle kwaad van je af,
Hij neemt je onder zijn hoede.
En waar je ook gaat of staat,
God zal je behoeden voor eeuwig.

Muziek: Behüte mich Gott (CD Christe lux mundi nr 3)

Behüte mich Gott, ich vertraue dir,
du zeigst mir den Weg zum Leben.
Bei dir ist Freude,
Freude in Fülle.

Inleiding op het evangelie

Als wij op reis vertrekken, sleuren we aan een koffer vol ballast: kleren voor warm en kleren voor koud, schoenen voor buiten en sloffen voor binnen, een map vol verzekeringspapieren, een tas medicamenten en een mobiele telefoon om dag en nacht het thuisfront te bereiken. We gaan op reis en dragen onze zorgen mee!

Jezus zendt de twaalf uit om te prediken en tot bekering op te roepen. Ze worden twee aan twee uitgezonden en krijgen niet enkel volmachten maar ook straffe richtlijnen mee. Op hun tocht mogen ze niets dragen behalve de kleren aan hun lijf, een stok in de hand en een paar sandalen aan hun voeten. Andere zaken zouden hun missiereis alleen maar bemoeilijken. Bij voorbaat worden ze verwittigd dat de deur wel eens voor hun neus kan worden dichtgeklopt. Dan moeten ze zelfs het stof uit die stad niet verder meedragen maar ter plekke afkloppen.

Evangelie: Mc.6, 7-13

Jezus riep zijn twaalf leerlingen bij zich.
 Hij stuurde ze twee aan twee weg
 en gaf hun macht over de kwade geesten.
 Hij zei: 'Neem niets mee voor onderweg
 geen brood, geen tas, geen geld, behalve een stok.
 Doe sandalen aan je voeten,
 maar neem geen extra kleren mee.
 En ook: 'Als je bij iemand welkom bent,
 blijf daar dan, tot je weer verder gaat.
 En als men je ergens niet wilt ontvangen,
 en men niet naar jullie wilt luisteren,
 ga daar dan weg, en schud het zand van je voeten.
 Zo laat je zien dat je niets meer met hen te maken wilt hebben.'
 De leerlingen van Jezus gingen op weg.
 Ze zeiden aan de mensen dat ze anders moesten gaan leven,
 dat ze zich moesten bekeren.
 Ze dreven veel kwade geesten uit,
 en genazen veel zieken door hen met olie te zalven.

Duiding

Geloofsbelijdenis

Ik geloof in Hem die heet:

'Ik zal er zijn voor allen, niemand uitgesloten'.

Hij is de kern, de bron van onze solidariteit.

Op Hem wil ik mijn inzet afstemmen

en zijn naam maken tot rode draad van mijn leven.

Ik geloof in Jezus,

het levende verzet tegen iedere uitsluiting.

In Hem heeft onze God handen en voeten gekregen.

In Hem is zijn naam werkelijkheid geworden.

Ik geloof dat Hij niet vergeefs heeft geleefd

maar dat Hij elke dag opnieuw verrijst

in mensen die vandaag

zijn solidariteit met de uitgestotenen belichamen.

Ik geloof in zijn Geest,

die ook vandaag mensen bezielt

en aanzet om zijn manier van leven tot de hunne te maken,

en de weg gaan van breken en delen,

van goedheid en verbondenheid,

van recht en vrede,

altijd weer ten bate van de minsten. Amen.

Voorbeden

keervers: Jouw hand helpt mij op te staan,
 jouw voet helpt mij verder gaan
 en in jou klopt ,
 het hart van mijn bestaan

In Jezus gaat God met ons mee, als gids en tochtgenoot.
 Daarom durven we bidden:

Voor allen die bezielen en voorop gaan
 dat hun woorden inzicht brengen
 dat zij zoekend mee op weg blijven gaan.

Voor hen die enthousiast op pad gingen,
 maar vastliepen
 dat zij nieuwe moed mogen vinden om opnieuw een begin te maken

Voor mensen die doelloos leven of het goede spoor verliezen.
 dat iets of iemand hen mag treffen om hen wegwijs te maken naar geluk

Voor de jong-volwassenen,
 die zich gedurende de vakantieperiode in dienst stellen
 van kinderen en jongeren,
 in jeugdbewegingen, op speelterreinen en sportkampen.
 dat zij zich gewaardeerd weten voor hun inzet en verantwoordelijkheid.

Voor allen die op weg zijn naar vakantie,
 voor hen die op zoek zijn naar stilte en rust
 bidden we ook voor allen die noodgedwongen op weg zijn
 op de vlucht naar betere levensomstandigheden

Voor gastvrije mensen die op ons pad komen
 en voor ons zelf dat we ons innerlijk kompas niet verliezen

Offerandelied: Pelgrimslied

*(van Jan Hopman, als pelgrim in het harnas gestorven in 1994,
 melodie: Licht dat ons aanstoot)*

Mensen die gaan langs vele wegen,
 altijd en iedereen op weg.
 Geen blijvend huis, geen vaste stede:
 altijd verlaten wat je hebt.
 Geen vaste koers, geen lichtend baken,
 altijd vaarwel en naar waarheen?
 Opstaan en weer opnieuw verlaten
 wat in de aanvang veilig scheen.

Mensen gaan onderweg tezamen,
 spreken en vragen naar elkaar.
 Zoeken de wegen als ze dwalen,
 wijzen het spoor de ander aan.
 Altijd weer nieuwe moed te vinden

en delend van elkanders brood
 Horen naar wat het hart beminde:
 Wat is je diepst gewenste droom?

Aankomen wanneer? Nooit ten einde.
 eens toch de lange weg gegaan.
 O, mochten wij dan samen delen,
 ieder vertelt zijn reisverhaal.
 Het laatste doel vereent de wegen:
 zal niet herkenning vrede zijn?
 Over nog meer moet nu gezwegen,
 meer kan een pelgrimslied niet zijn.

Dankgebed Als je op weg gaat...

Toen Jezus met hen de warmte van zijn vriendschap
 en de diepte van zijn levensbron had gedeeld,
 stuurde Hij zijn leerlingen de weg op...

Hij zei:

`Als je op weg gaat,
 heb dan vooral oog en oor voor wie klein is,
 verloren en gebroken.
 Loop op het ritme van de traagste,
 draag wie moe is, troost wie droef is, groet wie eenzaam is.
 Deel jezelf zonder er iets voor te vragen.
 Als je op weg gaat,
 neem dan geen geld mee,
 neem niets mee om indruk te maken
 of om macht te hebben over anderen.
 Aan mijn aanwezigheid heb je genoeg.
 Als je op weg gaat,
 wens ieder die je ontmoet vrede toe
 en maak de vrede waar in je eigen hart,
 zodat je vanuit je vrede kan delen met je tochtgenoten.
 Als je op weg gaat,
 zal je niet gespaard blijven.
 Als je doet wat Ik zeg,
 zullen ze je uitlachen,
 je naïef vinden,
 ze zullen je aan de kant zetten, aanklagen.
 Dat hebben ze ook met Mij gedaan.
 Als je op weg gaat met Mij,
 zullen ze ook jou vinden.
 Als je op weg gaat,
 wees maar niet bang.
 Elk haar op je hoofd is geteld.
 Ik zal bij je zijn onderweg.
 Zoals mijn Vader Mij de hele weg gedragen heeft,
 dwars door de dood heen, zo zal Ik jou dragen, vandaag en altijd.

Onze Vader

Vredeswens: Om verrijking en vrede
 Moge de weg je leven
 en dat van anderen van dag tot dag verrijken.
 Vrede op je tocht,
 vrede naar buiten,
 vrede vanuit binnen.

Communie:

Als ooit de liefde haar vindingrijkheid
 Heeft bewezen
 Dan was het wel
 Door deze mens der mensen.

Het water ging smaken naar wijn
 Als hij te drinken gaf,
 En als hij zijn brood met je deelde
 Werd er meer dan honger gestild.
 Ziekte werd veranderd in gezondheid,
 Eenzaamheid in gezelschap
 En macht in dienstbaarheid.

Muziek:

Aber du weisst den Weg für mich (CD Mane Nobiscum nr 11)

Bezinning:

Op een vroege ochtend vliegt Roodborst over het bos als ze Schildpad ziet lopen.
 Ze landt op zijn rug.
 'Dag oude vriend, waar ga je naartoe?' vraagt Roodborst.
 'Naar de heuvel', zegt Schildpad, die rustig doorloopt.
 'Dan kun je beter langs de beek gaan', zegt Roodborst. 'Dat is korter.'
 'Ik wil juist de lange weg nemen', zegt Schildpad.
 'Hoezo?' vraagt Roodborst. 'Wanneer moet je er zijn?'
 'Als ik er ben', zegt Schildpad.
 'Wat ga je daar doen dan?'
 'Wat uitrusten en om me heen kijken. En dan ga ik weer terug'.
 'Heel vreemd', zegt Roodborst. 'Zal ik met je mee gaan? Dan ben je niet alleen.'
 'Ik ben niet alleen. Ik loop met mezelf.'
 'Zeg Schildpad, gaat het wel goed met je? Met jezelf lopen? Een langere weg nemen? Dat klinkt een beetje gek.
 Onverstoorbaar loopt Schildpad door. 'Ik wil mezelf beter leren kennen'. Zegt hij.
 'Wat doe ik als niemand anders zegt wat ik doen moet? Ga ik dan links? Of rechts? En waar stop ik even? Waar denk ik over na? Ga ik door als ik moe ben of juist niet?'
 'Weet je dat dan niet?' vraagt Roodborst.
 'Niet zomaar', zegt Schildpad. 'Net zoals ik van jou ook niet zomaar zou weten wat je zou doen.'
 'Nu je het zegt, ik zou het van mezelf ook niet meteen weten.'

Roodborst denkt na. 'Ik denk dat ik het begrijp', zegt ze na een tijdje.
 'Zo'n heuvel is alleen maar een eindpunt om de reis mogelijk te maken. Omdat je anders niets hebt om naartoe te lopen.'

'Zo is dat!' zegt Schildpad. 'De reis is het doel.'

Roodborst fladdert op. 'Ik denk dat ik ook zo'n reis ga maken', zegt ze.

'Mag je die ook vliegend doen?'

'Natuurlijk', zegt Schildpad. 'Het gaat om de reis.'

Iris Boter. P 20 tijdschrift Open deur. Bezield en bewogen nr 7/8

Slotgebed

God,
 geef me de genade
 om een weg te gaan die me niet van u vervreemdt

Geef me geluk
 om een weg te gaan die me bij mensen brengt

Geef me de moed
 om een weg te gaan van verbinden
 niet van breken
 een weg uit liefde
 niet uit pijn

Els Rose uit: 'zeggen en zwijgen. Oecumenisch gebedenboek voor alledag' Meinema, 2005

Zending en zegen

Om zegen voor elkaar

God zend ons nu dan op weg
 als mensen die geloven,
 de banden kunnen smeden,
 die grenzen overschrijden,
 die mildheid kunnen brengen,
 die troosten en nabij zijn,
 die vreugde kunnen geven,
 die broeder en zuster durven zijn.

Zend ons dan nu op weg
 als mensen die vertrouwen,
 de toekomst tegemoet. Amen.

Goede reis, bon Camino! Met de middeleeuwse pelgrimgroet: Ultreia! Verder!
 Ga door!

Slotlied: Wij gaan weer verder vol van hoop

Duiding

Rondtrekkende gelovigen werden 'peregrini' genoemd. Het woord 'pelgrim' is hiervan afgeleid. Het betekent 'vreemdeling'. Met de bekering van keizer Constantijn tot het christendom ontstonden er bedevaarttochten naar plaatsen waar martelaren gestorven of geleefd hadden. Gedurende de middeleeuwen was het maken van een pelgrimstocht een manier van boetedoening. In alle tijden, culturen en godsdiensten zijn er mensen geweest die op pelgrimstocht gingen. Bekende pelgrimsoorden vanuit religieuze overleveringen zijn bijvoorbeeld Jeruzalem, Mekka, Rome en Santiago de Compostela. Behalve 'religieuze 'plicht' zoals we die in sommige religies tegenkomen, kunnen ook verlies, verdriet, (wan)hoop, verlangen, persoonlijke groei of behoefte aan zingeving inhouden. Soms hoopt men erdoor genezen te worden of een antwoord te vinden op vragen waarmee men worstelt,... En misschien is een pelgrimstocht voor sommige mensen vandaag ook een vlucht uit de alledaagse realiteit of enkel een sportieve prestatie, of een invulling voor een vakantie.

Ik kan alleen maar dromen van een voettocht naar Santiago de Compostella of van de noordelijkste pelgrimsroute in de wereld: van Zweden naar Noorwegen via het St Olavspad. De eindbestemming van deze tocht, de Nidarosdomen-kathedraal heb ik al bezocht. Zo'n lange wanteltocht is voor mij lichamelijk te zwaar. Zelfs te voet naar Scherpenheuvel, een jaarlijkse traditie met Pinksteren vanuit mijn geboortedorp kon en kan ik niet.

En toch ben ik een 'peregrini', want de pelgrimstocht kan worden gezien als een metafoor voor het gaan van een innerlijke reis, een speurtocht naar jezelf, een ontdekkingsreis naar de mens die jij in wezen bent. Het ontdekken van het doel en de zin van het leven of een persoonlijke crisis kan een eerste aanzet zijn tot het gaan van de weg. Deze tocht duurt in principe een leven lang. De weg is het doel, het doel is de weg... Het is een reis van zelfontdekking, maar het vraagt moed om het oude vertrouwde los te laten, en je een stukje over te geven aan het onbekende. Confrontaties aangaan met je eigen zwakheden, verdriet, pijn, teleurstelling horen er ook bij. Maar gelukkig heeft de reis ook wat te bieden: vrede, vreugde, vertrouwen, geloof, hoop, liefde en geluk die concreet kunnen worden ervaren, in jezelf. De religieuze mens zou misschien zeggen: op reis gaan om God te vinden.

Het labyrint is het beeld van de innerlijke pelgrimstocht. Het staat symbool voor onze levensweg, die als doorlopend pad, slingerend, draaiend en kerend altijd uitkomt in het hart van het labyrint. Je kunt niet verdwalen of verkeerd lopen.

'Aangezien God overal is, kunnen we Hem niet benaderen door onze voeten, maar alleen door ons hart in beweging te brengen.' Augustinus

Ik wil graag met jullie een kleine oefening doen.

Naast het liedblaadje hebben jullie nog een ander blad gekregen. Daar staat een vingerlabyrint op.

Het vingerlabyrint kent zijn oorsprong in kleine labyrinten bij de ingang van oeroude grotten, en later bij de ingang van kerken, zoals op de St.-Martinokerk in Lucca (Italië).

In de Middeleeuwen gingen kerkbezoekers en pelgrims met hun vinger door dit labyrint, waarmee ze een denkbeeldige weg aflegden naar het Nieuwe Jeruzalem.

Het vingerlabyrint laat je de innerlijke reis beleven via je tastzin. Door het pad te volgen en aandacht te schenken aan je gevoel tijdens het 'lopen' van het vingerlabyrint ontstaat er een innerlijke rust en afstemming.

Doordat de twee labyrinten gespiegeld uitgevoerd zijn, verbetert de links-rechtscoördinatie en de verbinding tussen het gevoel en het verstand.

De symboliek van het labyrint

Als je met je vingers de weg door het labyrint volgt, krijg je voeling met de symboliek ervan:

Het ingaande aspect, de weg naar het midden, staat voor het vrouwelijke aspect. Als je hier moeite mee hebt, is het goed om in jezelf te kijken naar wat dit jou kan vertellen over jezelf. De weg naar binnen is ook de weg van het loslaten: zijn er dingen die je wilt laten gaan of die je gaandeweg achter je laat?

Tijdens het verblijf in het midden kom je in verbinding met je kern, of je bron: durf je hier langer te verblijven of ga je gelijk verder? Wat heeft je bron jou aan nieuwe inzichten te geven?

De weg naar buiten staat voor het uitgaande aspect, het mannelijke. Het is ook de weg van het toelaten: wat heb je gevonden tijdens je reis door het labyrint, en hoe kan je dit laten bezinken?

De wendingen in het labyrint staan voor verandering en hoe je daarmee omgaat. Je kunt er bijvoorbeeld stilstaan bij belangrijke wendingen op je levenspad.

Een labyrint is een eeuwenoud symbool dat gebruikt wordt om de innerlijke reis weer te geven en te beleven. Door je te laten leiden door het pad in het labyrint en je vaste bakens los te laten, ontstaat er innerlijke ruimte, rust en balans. Labyrinten komen in vrijwel alle culturen voor. Ze zijn aangelegd in het landschap (in gras en in steen) en ook in kerken en op andere heilige plekken.